

Na osnovu člana 4.8. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 13/03) i čl. 6. i 7. Pravilnika o tarifnom postupku ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05), rješavajući po zahtjevu "Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini", broj: 33/07 od 29. oktobra 2007. godine, Državna regulatorna komisija za električnu energiju, na sjednici održanoj 20. i 21. marta 2008. godine, donijela je

ODLUKU
O ODREĐIVANJU TARIFA POMOĆNE USLUGE
ZA POKRIVANJE GUBITAKA NA PRIJENOSNOJ MREŽI

Član 1.

- (1) Određuje se tarifa pomoćne usluge za pokrivanje gubitaka na prijenosnoj mreži u iznosu od 6,94 feninga/kWh, na osnovu prosječne cijene na pragu proizvodnih objekata u Bosni i Hercegovini.
- (2) Na osnovu Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, Nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge, i podataka o gubicima na prijenosnoj mreži iz Bilansa električne energije na mreži prijenosa BiH za 2008. godinu, koji uvažavajući statističko iskustvene pokazatelje iznose 332 GWh, što čini 3,01% u odnosu na ukupnu energiju koja se preuzima sa mreže prijenosa, određuje se finansijski obim ove usluge na godišnjem nivou u iznosu od 23.040.800 KM, sa energetske i finansijske vrijednostima, kako slijedi:

Gubici na mreži prijenosa u 2008. godini			
mjesec	fening/kWh	GWh	Iznos KM
januar	6,94	34	2 359 600
februar	6,94	28	1 943 200
mart	6,94	26	1 804 400
april	6,94	25	1 735 000
maj	6,94	24	1 665 600
juni	6,94	24	1 665 600
juli	6,94	29	2 012 600
august	6,94	27	1 873 800
septembar	6,94	26	1 804 400
oktobar	6,94	27	1 873 800
novembar	6,94	29	2 012 600
decembar	6,94	33	2 290 200
ukupno		332	23 040 800

- (3) Prije početka svakog kalendarskog mjeseca Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini (NOS BiH) će subjektima koji posjeduju licencu za proizvodnju električne energije, odnosno elektroprivredama u BiH dostaviti njihove obaveze i dnevne 24-satne dijagrame energije koju su dužni obezbijediti za pokrivanje gubitaka na mreži prijenosa za naredni kalendarski mjesec. Ovi iznosi će biti prijavljeni u okviru procedura dnevnog planiranja.
- (4) Po isteku svakog kalendarskog mjeseca NOS BiH će na osnovu podataka iz dnevnog rasporeda i podataka dobivenih sa mjernih tačaka napraviti obračun gubitaka na prijenosnoj mreži u kome će biti naznačene energetske i finansijske pozicije svih subjekata. Za iznose koji se, nakon mjesečnog obračuna NOS-a BiH, pojave kao

obaveze i potraživanja između elektroprivreda u BiH (balansno odgovornih strana), koristit će se tarifa iz stava (1) ovog člana.

- (5) Obaveze subjekata koji nemaju vlastitu proizvodnju (kvalificirani kupci i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine) u pokrivanju prijenosnih gubitaka, bit će definirane Ugovorima o balansiranju koji se imaju zaključiti sa balansno odgovornom stranom najkasnije u roku od 15 dana od stupanja na snagu ove odluke.

Član 2.

- (1) Na osnovu godišnjeg iznosa potrebnog za nabavku pomoćne usluge energije za pokrivanje gubitaka na prijenosnoj mreži i ukupne energije koja se preuzima sa mreže prijenosa u 2008. godini od 11.045.616.075 kWh, određuje se tarifa za pokrivanje gubitaka na prijenosnoj mreži od 0,2086 feninga/kWh.
- (2) Korisnici usluga iz prethodnog stava su svi licencirani subjekti koji preuzimaju električnu energiju sa mreže prijenosa i kvalificirani kupci priključeni na naponski nivo 110 kV i više.

Član 3.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se od 1. aprila 2008. godine i bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

U cilju kompletiranja regulatornog tretmana pomoćnih usluga, DERK određuje i tarife pomoćne usluge za pokrivanje gubitaka na prijenosnoj mreži, čime omogućava da subjekti koji pružaju ove usluge, ostvaruju odgovarajuće prihode po tom osnovu.

Odlukom se određuje tarifa od 6,94 feninga/kWh koja se primjenjuje za obračun obaveza i potraživanja između elektroprivreda (balansno odgovornih strana). Planirani iznos gubitaka za 2008. godinu je 332 GWh, u skladu sa Bilansom električne energije na mreži prijenosa BiH za 2008. godinu, ili 3,01% u odnosu na energiju koja se preuzima sa prijenosne mreže.

NOS BiH propisuje količine energije koje su balansno odgovorne strane dužne obezbijediti na strani proizvodnje (injektirati u mrežu) u cilju pokrivanja gubitaka na mreži prijenosa koje uzrokuju kupci u okviru njihove balansno odgovorne strane, pri čemu se uvažava realizacija iz prethodnog mjeseca. Na taj način svaka od balansno odgovornih strana pokriva prijenosne gubitke koje uzrokuju njeni kupci, uz mogućnost da se manji dio tih gubitaka pojavljuje kao obaveze, odnosno potraživanja između balansno odgovornih strana nakon mjesečnog obračuna. Odluka je u duhu aktuelne prakse energetske poravnjanja između balansno odgovornih strana.

Mjesečni obračun NOS BiH obavlja na osnovu podataka o mjerenjima na granicama prijenosne mreže prema proizvodnim jedinicama, odnosno distributivnoj mreži, uzimajući u obzir i prekograničnu razmjenu energije.

U važećem regulatornom sistemu tarifni kupci plaćaju prijenosne gubitke u okviru tarifa za krajnje kupce koje određuju FERK i RERS, dok kvalificirani kupci eksplicitno plaćaju ove tarife svojoj balansno odgovornoj strani u iznosu od 0,2086 feninga/kWh. Odluka predviđa da kvalificirani kupci zaključuju ugovor o balansiranju sa svojom balansno odgovornom stranom, što je obaveza predviđena i Tržišnim pravilima. Jedini kvalificirani kupac u BiH u 2008. godini, Aluminij Mostar, dio svoje potrošnje podmiruje kao tarifni kupac.

Propisana tarifa za pokrivanje gubitaka niža je od aktuelnih cijena na tržištu električne energije. Međutim, sve cijene za kupce u BiH trenutno su regulirane (tarife za krajnje kupce koje određuju FERK i RERS, tarife za usluge prijenosa, rad NOS-a BiH i tarife za pomoćne usluge koje određuje DERK). Tarife za gubitke, kao i tarife za ostale pomoćne usluge, formiraju se na osnovu reguliranih proizvodnih cijena, i ovom odlukom zadržavaju karakter reguliranih.

Svjestan stanja na tržištu, DERK će pratiti provođenje ove odluke, a posebno ispunjavanje obaveza balansno odgovornih strana.

Broj: 04-28-395-60/07

21. marta 2008. godine

Tuzla

Predsjedavajući Komisije

Mirsad Salkić